

L I E T U V I Ų A U S T R A L I J O S L I T U V I Ų L A I K R A Š T I S

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS □ LITHUANIAN FORTNIGHTLY
Registered at the GPO, Adelaide, for transmission by post as a periodical.

IV metai

— Adelaide, 1951 m. lapkričio 12 d. —

Nr. 23(83)

Kremlius turi pasirinkti

Prasidėjusiai Paryžiuje Jungtinių Tautų sesijai patiektas naujas visuotinas taikos planas, kurį detalizavo JAV-bių Prez. H. Trumanas savo kalboje per radio lapkričio 7 d. Planas patiektas JAV, Britanijos ir Prancūzijos vardu.

Prez. Trumanas per radiją pareiškė:

"Čia yra pilnutinis planas, kurį Rusija ir jos satelitai gali be dvejojimo priimti, nes jis duoda jai tas pačias progas ir garantijas, kaip ir kiekvienai kitai tautai.

Antra vertus, mes siūlome tokį, o ne kitokį planą, nes turime būti užsitikrinę dėl galimo nepasisekimo."

Šio plano pagrindiniai trys punktai yra tokie:

— pastovi inventorizacija visų ginkluotų pajėgų ir ginklų turi būti tiksliai fiksuojama ir tikrinama inspektorių, dirbančių Jungtinių Tautų žinioje;

— turi būti padaryti specialūs pasirengimai sumažinti kariškas jėgas, tuo tarpu kai inventarizacija ir inspektavimas nuolatos būtų vykdomas;

— kariškų jėgų apribojimas šiuo pagrindu turi būti vykdomas tuoju su visišku aiškumu ir sąžiningumu.

Atominiai ginklai pagal šį planą taip pat turėtų būti kontroliuojami ir visiškai uždrausti, gi atominės energijos naudojimas turėtų būti subordinuotas JT kontrolei.

Prez. Trumanas įspėjo, kad kariškų jėgų inventorizacija turi eiti palaipsniui, pirmiau atskleidžiant mažiau svarbias paslaptis, o tik vėliau pačias slaptąsias.

Toliau Prezidentas pareiškė, kad Kremlius dabar gali pasirinkti — pilnutinį nusiginklavimą ar įsitikinimą, kad Vakarai pasieks taiką ir saugumą sukūrę galingas kariškas jėgas.

JAV-bės nusprendė laimėti taiką, pagrįstą laisve ir teise, tačiau, jeigu bus neišvengiama, jos pasirinktą kietą ir sunkų kelią padaryti laisvąjį pasaulį taip stiprų, kad joks agresorius nedrįstų sulaužyti taikos."

"Aš kviečiu Kremlį priimti Vakarų Tautų planą, — pareiškė Prezidentas toliau, — ir painformuoti apie tai Rusijos gyventojus. Visos tautos turi padėti savo kortas ant stalo ir jas palikti ten visam laikui. Kremliaus valdovai yra atsakingi už gyvybę ir ateitį

didžiulės tautos, kuri taip pat ilgisi taikos ir laisvės kaip ir visos kitos tautos."

"Mes patyrėme daug nepasisekimų, apgaulės ir netesėjimo pažadų iš Sovietų pusės laike pastarųjų šešerių metų, tačiau mes turime bandyti nusiginkluoti, neatšizvelgdami į visus sunkumus."

Trijų tautų patiektas taikos planas negali pasidaryti efektyvus, kol nesustabdyti karo veiksmai Korėjoje ir kol neišspręstos pagrindinės politinės problemos.

Nors oficialaus rusų atsakymo dėl šio plano dar nėra, tačiau užs. reik. min. Vyšinskis pareiškė, kad Kremlius jo nepriims. Jokios Jungtinių Tautų inspekcinės komisijos Sovietai neišleis į savo teritoriją.

Keletą išvadų galime iš šio plano pasidaryti.

Pirma, noras visuotinės ir už-

Melbourno lietuvių tautinių šokių šokėjai "duoda garo..."

Foto Butkūno

Ruduo, ruduo, ruduo...

L A I Š K A I I Š J A V.

Vakar, vėly vakarą grįžtant namo, protarpiais tarp vėjo šuorių, padangėj pasigirdo sparnų plaudesys. Net sustojau. Ak, laukinės žąsų skrenda šilimos ieškoti...

Ruduo jau senokai numargino ir šiaip neįdomų peizažą. Lyja. Kartais prasisaulina. Bet paukščių skridimas pagaliau užvožė lyg karstą. Ruduo...

Neseniai vienas spaudos prašaleivis barė aktyvios tarnybos spaudos darbuotojus: mat, daugumas išėjo į ... pensiją, arba naudojami ... paleistuvėmis, t. y., anot seno pažįstamo "Kunaplio", atosotomis, kad jie maža giedros įnešą, nes rašą apie įvairius skaudulius. Ir ką čia giedro gali parašyti?

Kol. Žemkalis "Austr. Lietuvyje" skundėsi, kad politinė emigracija išsišeria į uždario (pinigo, pinigų, atsiprašant) emigraciją. Ši tiesa baisiausia jaučiama J. A. V. laisvėje ir gerbūvyje — klai ku iki siaubo.

Mano gyvenamoj kolonijoj šeštadienio (vargo) mokyklą pernai lankė apie 70 tremtinukų, o šiomet ... per 50. O kolonija arti 800 galvų, juo graudžiau — per metus pribuvo per 200 tremtinių. Džiuvėsiai trupa, — tenka tarti miškininkų terminu. 4 šeimos savo tarpe pradėjo kalbėti tik ang-

tikrintos taikos. Antra, jeigu taika nebus pasiekta susitarimu, tai Vakarai jos sieks "kietomis priemonėmis", kitaip sakant, karu. Trečia, planu siekiama idealaus problemos sprendimo, pagrįsto vi sišku atvirumu bei nuoširdumu.

Prie šio taikos plano, kurį JAV užs. reik. min. Mr. Acheson Jungtinių Tautų sesijoje palaiko kaip skubiai svarstytiną, tebūnie leista mums pridėti dar tokia žinutė:

Gen. D. Eisenhoweris, Europos tautų armijos vadas, pareiškė J. A. Valstybių Prez. Trumanui, kad Rusija galinti pradėti visuotinę karą 1952 metais, todėl Vakarų armijos turi būti skubiai paruoštos.

Po to tikėkime, bus taika.

liškai, o dar 2 savo vaikus muša, jei jie ištaria lietuvišką žodį.

"Draugas" pranešė, kad Čikagoj lietuvis Rėklaitis savo pavardę išmainė į Grazil. Va, "Sandara" rašo, kad aštuoni Stepono Aukštikalnio šeimos nariai per teismą prašo pakeisti pavardę į Colnes. Tuo tarpu, "Darbininko" žiniomis, Amerikoje gimęs Edvardas Vaišvila Svydras tėvų pavardės nesigėdina, nors baigė universitetą ir užėmė aukštą valstybinę tarnybą. Paradoksas? Ne, tai tėvų ir vaikų charakterio pažymys. Tvirti ir gerbūvyje savo veido nepraranda, o džiuvėsiai trupa.

Noromis-nenoromis dar tenka stabterti ties dviem tremties ligom:

1) patellogija (ne patologija, nes nuo žodžio: patelė) ir 2) mažazemyste.

Patellogija (pabrėžiu, nuo žodžio: patelė ar patinas!) ardė mūsų sveikatą Vokietijoje (mano gyvenamon kolonijon atsibastė 3 tremtiniai su švabėm ir viena tremtinė su švabele; tėvai su vaikais kalbasi Hitlerio šnektu), o Amerikoje — jau visas vėžys. Ir nuo tremties bendruomenės, kuri turėtų būti lyg iš plieno, trupa jaunimėlis, kuriam pareigas nugali ... geiduliai.

O m a ž a ž e m i ū (namų savininkų su ... m a ž a i s s k l y p a i s!) skaičius auga. Kai kurie laikraščiai net džiaugiasi: ... ekonomiskai stiprėjama. Ekonomiskai, taip. Bet tautiskai? — trupama, lyg pavasario vėjui į bruzgyną įsisukus. Dar pernai mano kolonijoje 7 šeimos pirkė naujas lietuviškas knygas ir prenumeravo po vieną kitą laikraštį. Šiomet jau m a ž a ž e m i a i, ir netgi laikraščių atsisakė. "Po metų vėl imsimė" — lyg sutarę pareiškė. Išėjau be nieko, išeis be nieko ir kitas (po metų, poros, dešimties). Sudiev, lietuviškasis rašte! Po metų prireiks televizijos, naujų baldų, automobilius, didesnės sumelės banke ir t. t. Sudiev, Tėvyne!

Paukščiai skrenda ir grįžta, ir nesusigundo svetimu ēdalu ir svetima padange. O mes?

Per ledo jūrą tavo laivas plaukia,

Lietuva jauna, o Lietuva branli!

Klaikioj tyloj žuvėdros klykia - Ir keliasi naktis tokia juoda, toliau baigi ...

Tai iš Stasio Santvaro "Laivų palaužtom būrėm".

Dabar, atitrūkę nuo visuomenės skaudulių, stabterkime ties laimėjimais.

Stasys Santvaras — Bostono darbininkas — šiomet mini 30-ties kūrybos metų sukaktį.

Valio! Atsiminkime jo žodžius:

Laikykit, vyrai, vairą,
Širdy laikykit viltį!

60-tį suėjo ir kitas Bostono darbininkas — Faustas Kirša. Jis "Lituvų Dienų" atstovo klausimas pareiškė:

"Kas gyvena savo tautos likimu, tas į ateitį žiūri tik su viltimi. Abejingi spėliojimai gimsta palūžusių žmonių galvose. Kas ne teko kojų, svajoja, kaip gerai turėti kojas; kas apako, galvoja, kaip gera turėti akis. Tokios tragedijos yra subjektyvios. O mes nepraradome nei tautos istorijos, nei savo tėvų kraujo. Toj didybėj — mūsų ateitis. Tik visos tautos siekimai yra pasekmingi. Maža kalbėti, reikia dirbti. Maža patarinėti, reikia aukotis. Maža partizaniškai veikti, reikia burtis. Nepalūžtamas pasiaukojimas, budrumas, siekimas gali tik laimėti. Mes per daug turime dvasinių turty, kad mus kas užgniauztų. Mūsų istorija turi pavyzdingų kovotojų dėl tautos, tik reikia juos pasekti."

Dar pora sukaktuvininkų:

60 metų spaudos darbo sukaktį mini Kazimieras Urbonavičius, prelatas, kaip kūrėjas daugiausia žinomas J. Kmito slapyvardžiu. Jis yra autorius visiems žinomos giesmės "Prieš Tavo altorių štai nuolankiai klūpom" ir "Štai užbaigėm auką gausią", iš šiosios pakartotina ir atsimintina:

Lai vienybė, meilė žydi
Mūsų brolių širdyse;
Lai atgal sugrįžta klydė,
Ir atgyja jų dvasia.

Operos solistė Elžbieta Kārdelienė ir žurnalistas Jonas Kārdelis mini net trigubą sukaktį: 20

Katalikų procesijoje Adelaidėje spalio 28 d. dalyvavo ir lietuvių grupė apie 400 žmonių. Nuotraukoje matome vėliavnešius su palydovėmis.

Foto Fotoprint

metų operos darbo, 30 metų vedybinio gyvenimo ir 35 metai spaudos darbo. Kol. J. Kardelis laisvės metais buvo "Lietuvos Žinių" redaktorius, o šiuo metu redaguoja "Nepriklausomą Lietuvą", kuri ne tik Kanadoje, bet visur kur išsiskiria savo lietuvišku ir europiniu veidu. Kol. J. Kardelis ilgus metus buvo Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdyboje ir yra taipgi Liet. Žurnalistų (tremtinių) Sąjungos valdyboje. Jo prieš porą metų iškelta mintis (suvažiuoti — ar korespondencijos keliu susisiekti — visų Vakarų lietuviams žurnalistams) tebėra aktuali. Lietuviškosios žurnalistikos seniūnui kol. Jonui Kardeliui linkėtina:

— ko greičiau laisvoje Lietuvoje laisvo spaudos žodžio!
Pabaigai skanėstas:
— tik ką išėjo Balio Sruogos

"Kazimieras Sapiega". Išleido Vytauto Sauliaus "Terros" leidykla. V. Saulių, kaip geros literatūros (Mačernio "Vizijos", H. Radausko "Strėlė danguje") ir dailaus išleidimo puoselėtoją, pažįstame iš seniau, ir ramu širdy: — bus naudos!

"K. Sapiega" baigiamas minios chorine malda:
Užgrūdinkim jėgas skausmuos —
Gegužis sodais atlinguos —
Mums Tėviškėlę išvaduos.

J. CICĖNAS

Tremtis, JAV, 1951 m. spalio.

— JAV-bių Prezidentas pasirašė įstatymą, kuriuo uždraudžiama bet koks eksportas į tuos kraštus, kurie prekiauja su Sovietų Rusija ar jos okupuotais kraštais

KARAS KORĖJOJE.

Frontuose žymių pasikeitimų neįvyko. Raudonieji ką kuriose vietose vykdė priešpuolius ir išstūmė sąjungininkus iš keleto aukštumų. Tačiau sąjungininkai vėl visas prarastas pozicijas atsiėmė.

Taikos pasitarimai neduoda jokių teigiamų vaisių. Nesusitariama dėl neutralios zonos.

JAV gynybos ministerija paskelbė, kad amerikiečių aukų skaičius Korėjoje jau siekia 97.514, iš kurių 16.480 užmuštų.

Raudonieji iki spalio 19 d. neteko 1.414.000 užmuštais, sužeistais ar paimtais į nelaisvę.

— Benzino kaina Australijoje pakelta pusantro penso už galioną.

NAUJAUSIOS ZINIOS IS LIETUVOS

KO LIETUVIAI LABIAUSIAI NEKENČIA?

Enkavedistų, partinių ir visos "Lietuvos valdžios" su Paleckiu, Sniečkom, Raguočiu ir kt. Lietuvoj komunistai tėra tik akli Stalino "generalinės linijos" vykdytojai, negali niekur nuo jos nukrypti. Apie kom. partijos "valymus" viešai nešnekama, tik mandagiai paskelbiama: į to vietą paskirtas tas ar tas, ir baigtas kriukis. Lietuvoj yra buvę tokių atsitikimų, kad rusų generolo, vykdomojo komiteto pirmininko, rusų pulkininko daktaro sūnūs eidavo naktimis žmonių nuvilkinėti ir plėšikaudavo. Taip vieną kartą, apiplėšę žmogų, tarėsi jį užmušę ir paliko nuvilktą gulėti, bet tas iš tikrųjų atsikėlė ir po savaitės atpažino savo paltu bevilktą generolo sūnų. Reikalą aiškinti perdavė milicijai, bet kaip tokiam žymuoliui byla buvo numarinta, o įtariamieji vieniems metams išsiųsti iš miesto, kad žmonėms tāt nekristų į akis ir jų nenuteistų. Bet žmonės vistiek tiesą sužinojo — tačiau kalbėti apie tai viešai negali, nes už tokias kalbas grėsia kalėjimas. O po metų tie vėl grįžo atgal senąjį miestą. Vėliau kalėjimo betgi neišvengė, tik už kitus nusikaltimus. Arba prokuroro dukte pasidarė net du abortus. Už padarymą jo baudžiama nuo 7 iki 10 metų, bet kaip prokuroro dukteriai jį buvo leista padaryti — kad "nebūtų gėdos". Tokių atsitikimų Lietuvoje yra apščiai.

KAINOS NUMUŠAMOS tik dėl akių: valstybė atsigriebia kitu būdu. Be to, jos numušamos tik nebūtino reikalingumo prekėms. Lietuvoj veikia visi degtinės ir alaus fabrikai, užtat jau nebeveikia toks mielių fabrikas Panevėžy. Jo mašinos išvežtos, o panašus fabrikas įsteigtas Rygoje. Dabar mielių gauti gali nebent juodoj rinkoj, kur kainų svyravimas tarp Lietuvos ir Latvijos yra žymokas. Kad galėtų gyventi, moterėlė ne kartą su sviestu ir kiaušiniiais vyksta net į Liepoją — ir tuo būdu šiaip taip verčiasi. Tokių "perkupčių" jau daug yra rusų, kurie susitaupo pinigų ir varo biznį. Kai tokį paklausi: jei pas jus, Maskvoj, yra visko, tai kam supirkinėjate čia iš mūsų žmonių, Lietuvoj?, jis tik palinguoja galva ir, jei laiko klausėją patikimu žmogum, pastebi: "Greitai taip ir jūs sakysite..." Patikimą jis net pas save kartais pasikviečia, pavaišina bulvėmis ir arbata ir, atslėidęs visą rusiškosios sielos nuoširdumą, bet pridėjęs prie lūpi pirštą: ką esi girdėjęs — sakyk, kad niekad negirdėjai arba tik ne iš manęs, — paaškina visą paslaptį: už tuos pinigus Rusijoje jis nieko negaus nusipirkti, tuo tarpu čia su 400-600 rublių gyvena kur kas geriau. Nors ir ne visko gauna nusipirkti, vis dėlto dar gauna. Buvo laikas, kai bolševikai per pirmąją okupaciją net "lietuvišką karvutę" siųsdavo į Lietuvą kaip anglų sviestą... Tuo būdu aiškėja **l a i s v o s i o s**, o kartu su ja — ir **j u o d o s i o s** rinkos paslaptis. Ji reikalinga visiems aukštiesiems pareigūnams, pirmoj eilėj — rusams, todėl tie, nepaisydami visokių oficialių "įsakų", ją faktiškai taip ir

gina — nes juk reikia žmogui gyventi. Vienu paragrafu kiauro pilvo neužkiši, reikia vis kokių 400—500 rublių, o mažiausiai bent 300. Jei nebūtų laisvosios rinkos, krašte būtų visko baisiausias trūkumas, juo labiau, kad iš gaunamos už rugių centnerį oficialios kainos (4,50 rubl.) tegalima vos du su puse kg duonos nupirkti, o kolchozininkams galiausiai po visų atskaitymų už darbdienį belieka vieni niekai. Jau net caro laikais buvo geriau: tada siuončiamiams į tundras, kaip žiauriausias sritis, politiniams kaliniams pragyvenimo išlaidoms apmokėti skirdavo už dieną po pusantros kapeikos, bet tada už 3 kapeikas galėdavai gerai pavalgyti, o dabar jų neužtenka jau nė druskai. Ir tai vadinama Lietuvos kolchozų žydėjimu... Ir ką pagaliau už 3 kapeikas tas darbo valstietis gaus nusipirkti juodoj rinkoj, kur net už stovimą vietą reikia mokėti 5 rublius, o jei su vežimu — 25? Žodžiu, viskas taip sutvarkyta, kad "niekur kur nereikiant nebenašoktum".

Net bulvių kilogramas kaštuoja 1 rublį (Altajaus krašte jų centneris — tiek, kiek Lietuvoj rugių: 250 — 300 rb.), jų centneris rudenį 30, pavasarį — 75. Ir su tomis pačiomis eina spekuliacija: nors žmonių grūdasi didžiausios eilės, bet pirmiausia vis gauna geri pažįstami, giminės, arba "pro užpakalines duris". Panašiu būdu biznius varo ir univermagas. Šiaip juodoj rinkoj faktiškai, jei tik turi pinigų, gali gauti visko, ko tik nori, net iš senų laikų amerikietinių vaistų. Žinoma, jei nutvers, arba per patikrinimą traukiny ras lagamine draudžiamų parduot ar mainyti arba pardavinėjimą be leidimo prekių — gausi 7 metus. Tik užsimokėjęs už vietą gali pardavinėti ar mainikauti sviestu, svogūnais, dėvėtais batais ar savo paties drabužiais.

Dėl šitų geresnio gyvenimo nei Rusijoje sąlygų į Lietuvą taip ir skverbiasi rusai. Jų nerasi nei kolchozuose (išskyrus senųjų "burliukų" nedidelį skaičių) nei ten, kur prasčiausios gyvenimo sąlygos. Jų užimtos pačios geriausios vietos — pradedant viceministeriais ir saugumu, įvairių įstaigų šefais, baigiant komunistų partijos vadais ir instruktoriais, kurių visų vienas tikslas — gerai pagyventi ir kraštą kuo greičiau surusinti bei sukomunistinti. Visi jie palaiko santykius ir su NKVD. O kartu su jais atvyksta ir jų tetos, žmonių motinos ir t.t. Tokiu būdu pirmoj eilėj rusinami Lietuvos miestai. Jei tokioj Klaipėdoj 1934 metais buvo 58.000 gyventojų, tai šiandien, juos dar daugiau suspaudus, iš 60.000 bus jau daugiau kaip pusė rusų. Jų gausiau yra ir Vilniuj. Nuolat Lietuvoj gausėja ir žydų skaičius, ypač Vilniuj ir Kaune. Žydų taip pat nerasime tarp pačių juodųjų ir sunkiųjų darbų darbininkų, bet vis — pramonėje ir prekyboje, nors dabar jau kitokiu pavidalu. Jie renka seną geležį, supirkinėja skudurus, užėmę veiki visas Kauną parduotuves. Jie taip pat daugiau uždirba už eilinį Lietuvos darbininką ir geriau gyvena. Žuvus ir išgabusius daug vokiečių, Klaipėdos krašte tuščių vietų yra daugiau, kaip ki-
(Nukelta į 12 psl.)

Mokslas ir melas

ZVILGSNIS Į VIENĄ BROŠIURĖLĘ

Gražus knygutės "Alma Mater Vilnensis" pavadinimas sugundė perverstį jos puslapius ir štai ką juose perskaityti.

Brošiūra pasirodė Londone St. Batoro universiteto Vilniuje dešimtmečio sukakties proga. Pažymima, kad tai yra Stepono Batoro Universiteto (U. S. B.) Akademinės Bendruomenės pranešimų ir dokumentu leidinys. Leidinio redaktorius yra S. B. U-to teisės docentas dr. W. Sukiennicki, viršminėtos bendruomenės iniciatorius.

Šiai bendruomenei priklauso buv. S. B. U-to profesoriai, studentai ir kt. Bendruomenės prūsųky stovi taryba, kuriuos užduotį nušviečia b-nės statuto 12 paragrafas, pagal kurį svarbiausiu tarybos uždaviniu yra parodyti, kad Batoro u-tas egzistuoja ir plečia mokslinę bei kultūrinę veiklą. Po to tęsiama taip: "Kai tik Vilnius atgaus laisvę, v i e n i n t e l i u Tarybos u ž d a v i n i u (pabr. statute. A. M.) bus pasirūpinti, kad Batoro universitetas vėl pradėtų normalų mokslinį ir auklėjamąjį darbą."

Pirmajam uždaviniui per daug vilčių neteikiama, bet pabrėžiama, kad būsią laimingi atlikę statute numatytą "vienintelį" uždavinį.

II-rą brošiūros skyrių sudaro taip vad. "Vilniaus Vakarų" 1947 programos platus turinys.

Įdomiausias yra III skyrius, talpinąs įvairius raštus iš 1939. ir vėlesniųjų metų. Pirmoj eilėj yra žinomas buv. lenkų u-to Vilniuje senato skundas į visus pasaulio universitetų profesorius dėl lenkų universiteto uždarymo. Po to seka šio rašto angliškas tekstas su mažais pakeitimais ir su "gražiu" puslapio galė paaiškinimu: esą, sovietų valdžia universiteto neuždarė "tikėdamasi, kad tai bus atlikta lietuvių šoviniščių." Įdomi yra senato pažiūra į lietuvių kalbą. Pagal lenkišką tekstą lietuvių kalba vos tepradeda vystytis ir jai nėra prieinami nei literatūros kūrinių originalai nei pasauliniai mokslo laimėjimai. Gi anglių tekste sakoma, kad lietuvių kalba ne-

duoda jokio įnašo nei literatūrai nei mokslui (Tur būt Vakarų pasaulis klysta, vertindamas mūsų kalbą?! A. M.)

Toliau įdėtas vertimas į lenkų kalbą lietuvių atsakymo į aukščiau minėtą skundą ir antras vertimas yra Lietuvos U-to Rektoriaus rašto, skiriamo prof. v. Fritzvald'ui.

Telpa čia taip pat S. B. U-to tarnautojų slaptas, iš 1940 metų, raštas lenkų vyriausybei užsieny. Nušviesdami savo padėtį ir slapto universiteto veikimą, tarnautojai nepašyktėto tokių išsireiškimų, kaip: "... nežiūrint bjauraus šnipinėjimo ir policinės priespaudos, kurioje glūdi Lietuvos Respublikos jėga..."

Graudžiame tariamų vilniečių laiške ministeriui Winston Churchill nusiskundžiama jo 1944 m. vasario mėn. 22 d. pareiškimu britų parlamente, kuriamę ministris tarp kit-ko pasakė, kad Anglijos vyriausybė nepripažįstanti Vilniaus 1920 metų okupacijos.

Brošiūros gale pateikiama trumpa apžvalga anglių kalba. Joje stengiamasi pabrėžti, kad Vilniaus universitetas buvo lenkiškas nuo įsikūrimo laikų, kad jis pasauliui davė daug mokslininkų lenkų (kaip pav. geologas Ig. Domeyka (1), įkūręs Santiago universitetą Čilėj, ir kad dabartinio universiteto sunaikinimo kaltininkai yra lietuviai. Minint gi Vilniaus Lietuvių U-to rektorių išsireiškiami: "so called Rector of the so called Lithuanian University."

Antras "Alma Mater" numeris numatytas pajvairinti pono dr. W. Wielhorskio kūriniu — "Lietuviai, Baltgudžiai ir Lenkai Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kultūros istorijoje." Sunku tikėtis, kad šio pono pažiūros lietuvių atžvilgiu būtų kiek objektyvesnės, negu aukščiau išdėstytos.

A. Munčelis

— JAV-bėse vėl įvykdyti keli atominių bombų sproginimai.

ATVIRAS LAISKAS

Gerb. Redaktoriai,

Maloniai prašau rasti galimybę šį mano laišką patalpinti T. redaguojamame "A. Lietuvyje".

"A. L." Nr. 18/78 š. m. rugs. 3 d. tūlas A. Kražas, skyriuje "Spaudoje pasižvalgius", cituoja mano korespondenciją, tilpusią Kanados lietuvių laikraštyje "Laisvoji Lietuva" Nr. 5 (117), kame kaltina mane ir šį laikraštį už tos korespondencijos patalpinimą.

A. Kražas eidamas inteligentų užtarėjo ir mano su "L. Lietuva" kaltinamo pareigas "A. Lietuvos" skaitytojams nieko naujo ir įdomaus nepatiekė, apart mano korespondencijoje minėtų tikrų ir tautiniu požiūriu skaudžių faktų.

Jis, rašydamas: "... Tinkama yra visa kas savo vietoje. Gražiai atrodo balnas uždėtas arkliui, bet kiekvienas sutiks, kad ne kaip jis stovės ant ožkos nugaros...", pats sau šį palyginimą prisitaiko galvodamas, jog panašių įvykių, liečiančių mūsų inteligentus, nederą spaudoje kelti, komentuoti ir smerkti. Toliau A. Kražas sako: "... Čia vėl savo straipsniu (L. K.) L. Kančauskas užkliudo skaudžią mišrių vedybų problemą, bet gaila, kad ji paliesta iš klaidingos pusės..." Ar tame klaidingoji pusė, kad kalbama apie įvykusius faktus su intelligentais-tremtiniais? Atrodo, kad šios problemos užkliudymas, kaip ir mišrių šeimų kūrimas, ypač inteligentų tarpe, yra jam labai nemažonas (?). O gal jis mano, kad neverta šią problemą liesti ir ieškoti būdų mišrių šeimų daugėjimui sustabdyti? Nejaugi jis mano, kad spaudoje tėra būtina nuolat už įvairius tautinius ir kitokius nusikaltimus smerkti tik eilinius tautiečius, kurie kartais tai padaro dėl nesupratimo ir menko išsilavinimo, o inteligentus ne? Kas stovi tautinių, kultūrinių ir kovos už pavergtos Tėvynės laisvę postų prūsųkyje, ar ne inteligentai? Ar ne inteligentų pareiga būti gerais lietuviais ir rūpintis žniauriai priešų naikinamos Tėvynės ateitimi bei rodyti gerus pavyzdžius eiliniams tautiečiams, o ne ieškoti būdų greičiau nulietuvinti savo pavardes, gautį svetimą pilietybę

ir kurti mišrias šeimas? Taip. Tik inteligentų šventa pareiga.

Nors A. Kražas duodamas pavyzdį poeto Baltrušaičio asmenyje nori paneigti mano nuomonę, kad iš mišrių šeimų lietuvių tautai gero netenka laukti, bet esu tikras, kad su mano nuomone sutiks dauguma reikalą suprantančių lietuvių. Kai aš spėjamai kalbėjau apie pianisto A. K. šeimą, t. y. apie būsimus vaikus, A. Kražas, n e s u s i v o k d a m a s šioje mintyje suprato, kad aš A. K. skaitau mūsų tautai žuvusiu. Koks tautiniu atžvilgiu yra A. K. mes puikiai žinome ir galime tik džiaugtis, bet kokia bus jo šeima, abejoti galima, nes jos išauklėjimas daugiau pareis nuo jo žmonos (vaikų motinos). Be to, užtektinai pavyzdžių turime iš mišrių šeimų gyvenimo, kurių nuopelnai mūsų tautai buvo, yra ir bus nelabai džiugūs.

Jeį dauguma sutiks, kad už panašius tautiniu požiūriu neleistinus veiksmus viešai kalbėti tegalima tik tada, kai tai liečia eilinius tautiečius, o apie inteligentus ne, tegu bus teisus A. Kražas manydamas, kad mišrių vedybų problema užkliudyta iš klaidingos pusės ir inteligentams už mišrias vedybas yra atleistina. Gal šią savo pažiūrą A. Kražas nori pateisinti sakydamas: "...ši problema tegalima spręsti spaudoje tik šios problemos bendroje plotmėje, bet kada viešai aprašinėjami atskiri asmenys, šis dalykas nėra pateisinamas..." Čia jis primeta man mišrių vedybų problemos sprendimą, ko visai trumpoje korespondencijoje (bet ne straipsnyje, kaip A. K. sako), apie geriausių norų padaryti negalima. Aišku, jei būtų atskiri asmenys minimi šios problemos sprendimo straipsnyje, būtų smerktina. Paprastoje korespondencijoje yra galima ir būtina minėti gerų ir blogų darbų kaltinikus bei dalyvius. Reiktų skirti paprastą korespondenciją nuo problemos sprendžiančių straipsnių. Jei galima asmenų vardus viešai skelbti iš gerosios pusės, tai aš manau, tikrosios demokratijos dėsniais einant, tas galima daryti ir priešingu atveju. Juk demokratinių kraštų spaudoje labai dažnai skelbiama apie prezidentų

ir ministerių ne tik apie gerus darbus, bet taip pat ir jų žalingus veiksmus. A. Kražas siūlo panašių atsitikimų atveju kalbėti tik turint to asmens viso gyvenimo visumą, t. y. kai asmuo yra miręs. Manytina, kad kalbėti apie mirusius vienaip ar kitaip ne visuomet tinka ir tas nesustabdys blogybių plėtimosi gyvųjų tarpe, kas šiandieną ir yra mūsų tautai svarbiausia.

Taigi, šiuo atžvilgiu A. Kražo man teisėjo ir pranašo kėdės primetimas atrodo taip, kaip balnas uždėtas ant ožkos nugaros, nes aš savo korespondencijoje minimiems asmenims jokio sprendimo nepaskelbiau ir užsimindamas apie šių reiškinių pasekmes pastačiau klaustuką, ko A. Kražas nenorėjo pastebėti, kad galėtų AL skaitytojams pristatyti mane kaip pranašą.

Apie Argentinoje esančio pianisto A. K., kaip muziko nuopelnus lietuvių tautai aš nemažiau žinau už A. Kražą ir plačiai laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje daug kartų esu minėjęs. Todėl A. Kražo man šio asmens nuopelnų vienu sakiniu nušvietimas yra tik pakartojimas daug kartų spaudoje minėtų faktų.

Baigdamas A. Kražas mėgina mane teisinti, priskirdamas prie nenusivokiančių rašyme ir kaltę suvesti "L. Lietuvai" už korespondencijos patalpinimą. Negaliu save priskirti prie visagalinčių ir neklystančių, nes klysti yra normalu ir iš klaidų mes mokinamės. Čia A. Kražas, "remdamas" prie sienos mane, neparodo per daug didelės nuovokos, nes spaudos laisvę ir demokratiją norėtų matyti vienašališkai ir bijant kelti aikštėn mūsų inteligentijos, tautiniu požiūriu, netaktiškus elgesius.

Korespondentas neturi būti vienašališkas. Tik toks aš per ilgą metų eilę buvau ir toliau manau būti, nors kai kam tas ir nepatiktų.

Reiškiu Tamstai, gerb. Redaktoriau, nuoširdžią padėką ir pagarbą.

L. Kančauskas

Argentina, Buenos Aires.

BUKIME JAUTRESNI SAVIESIEMS

Artinasi Kalėdos. Parodykime savo gailestingas širdis paramos reikalingiems tautiečiams. Negalime tiesioginiai padėti savo tautiečiams, esantiems anapus geležinės uždangos. Bet užtat galime šiokią tokią paramą suteikti tiems tautiečiams, kurie pavieniui ar su šeimomis dėl senatvės, nedarbingumo bei ligos paliko Vokietijoje.

Likusieji Vokietijoje mūsų tautiečiai turi pradžios mokyklų ir gimnaziją, vienintelę grynai lietuvišką mokslo instituciją visame pasaulyje. Ji, turbūt, dėl to ir pavadinta simbolišku vardu - Vasario 16-tosios gimnazija. Tad nors švenčių proga atkreipkime didesnę dėmesį į šias vargo mokyklas.

Kalbant apie Vasario 16-tosios gimnaziją nepamirština, kad tai yra vienintelė grynai lietuviška gimnazija visame pasaulyje. Tad tos gimnazijos auklėtiniai Lietuvos valstybei atsikuriant gali būti tiek pat brangūs ir reikalingi, kaip buvo pirmojo pasaulinio karo metu lietuvių pabėgėlių Voroneže (Rusijoje) gimnazijos auklėtiniai pirmaisiais nepriklausomybės metais. Juk daug sunkiau po pirmo pasaulinio karo būtų buvę atkurti Lietuvos valstybę, jei ne anie, beveik nepalieti seni rusiškojo raugo idealistai, nebūtų buvę pirmutiniai eilėse tų, kur pasiaukojančių tėvynei širdžių labiausia buvo reikalinga.

Ne visas lietuviškos tremties jaunimas, po įvairius kraštus išsiplaškęs, begrįš į tėvynę. O ir tarp tų grįžusių bus tokių, kurie atsiveš daug svetimo ir net žalingo gynam ir kilniam lietuviškumui, kaip kad atsitiko su kai kuriais tais, kurie anais laikais buvo rusiškose ir lenkiškose mokyklose. Taigi, Vasario 16-tosios gimnazijos auklėtiniai gali būti deimantų po trečiojo pasaulinio karo atsikuriančiai Lietuvos valstybei. Todėl kuo daugiau svarelių ir siuntinių pasiųskime Vasario 16-tosios gimnazijai, kad ne tik iš griuvusių, kaip po pirmo pasaulinio karo, bet ir iš kraujo klanų atsikuriačiai Lietuvai tų deimantiukų būtų daugiau.

Skaudu matyti, kad ir mūsų tau

Kuklaus patriotizmo PAVYZDZIAI

J. V a r š k y s (Melbourne):

"Gražinu 51 paskolos lakštą, (£51), kuriuos pinigus prašau priimti ir juos sunaudoti "Australijos Lietuvio" laikraščiu, pagal Jūsų nuožiūrą, kur labiausiai reikalinga."

L. B e r t a š i u s (Geelong):

"Nuo lietuviškos spaudos kiosko Geelonge įsisteigimo, nuo š. m. liepos 25 d. iki spalio 29 d. gauta gryno pelno iš kiosko £5.11.7, kurį skiriu kaip auką Vasario 16-tosios Lietuvių Gimnazijai."

Br. G u d o n i s (Melbourne):

"... taip pat gražinu paskolos lakštus (£3), kurių vertę sunaudokite savo nuožiūra."

D. B e r t a š i ū t ė (Geelong)

"Vasario 16-tosios Lietuvių gimnazijai Diepholze skiriu auką £1.3.9."

A. B e r t a š i u s (Geelong):

"Vasario 16-tosios lietuvių gimnazijai Diepholze skiriu auką £1.2.11"

Vladas K r a l i k a s (Waga)::

"Gražinu paskolos lakštą (£1) ir atsakau nuo paskolos."

J. K r a s a u s k a s (Loxton North, S. A.)

"Gražinu £1 paskolos lakštą lietuviškos spaudos stiprinimui."

tiečiai pagal šio krašto ir laiko dvasią keičiasi ir pasidaro nebejautrūs saviems, nebeapakanamai dosnūs. Jau galima rasti ir mūsų tarpe tokių, kurie atiduoda širdį ar šuniukams ar kačiukams ar paukščiukams narveliuose, nebealikdami jos varge esantiems žmonėms. Ne naujiena ir tokių, kurių visos mintys kreipiamos ar į statomus namelius, ar į arklių ar šunų lenktynes, ar, pagaliau, smuklė viską suėda.

Mūsų mintys turi krypti į mūsų tautos reikalus. Mūsų širdys neturi būti akmeninės saviems tautiečiams, taip kaip nebuvo akmeninės tų, kurie mus šelpė, kai mes buvome DP stovyklose Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje.

Jonas Normantas

Vasario 16-tosios gimnazijai aukų atsiuntė šie tautiečiai:

V. Ratkevičius	£1
Kalvaitienė	£1
A. Karazijienė	£1
K. Rudaitė	£2
L. Šeštakauskaitė	£1
M. Šemytė	£1
O. Ragauskaitė	£1
A. Ragauskaitė	£1
D. Krausaitė	£1
D. Simankevičienė	£1
J. Vizbaras	£1
J. Purvinas	£1
A. Griškauskas	10/0
VI. Morkys	£1
B. Lukavičius	10/0
Pr. Valonis	£1
E. Petrikaitė	£1
V. Samulis	£2
J. Jablonskytė	10/0
S. Meiliūnienė	10/0
S. Pocius	£1
O. Bertašienė	14/0

L i g o n i a m s sušelpėti aukų atsiuntė šie tautiečiai:

Č. Čekanauskas	4/0
V. Kišonas	£1.3.0
I. Uknevičius	£1
J. Liveris	£1.10.0
V. Samulis	£1
J. Sirutis	6/0
Ant. Šilva	10/0
G. Šemienė	£1
V. Samulis	£1
Liepsnojančios Lelijos Židinys, Melbourne	£2.5.0
Br. Urbšys, J. Frankas, V. Dininas ir A. Kaladė	£5
J. Varškys	£5
Kun. L. Kemėžio tarpininkavimu, po 2 šilingu paaukojo, kuriuos sutalpė neidami į kiną: Dalia Karvelytė, Leokadija Pentakaitė, Romas Pentakas, Jonas Juozas ir Vytautas Leonavičiai, Stasys ir Algis Gudeikai, — viso	£1
Liepsnojančios Lelijos Židinys Melbourne	£2.10.0

Šia proga pranešame, kad aukos ligoniams į Vokietiją siunčiamos pinigais, nes siuntiniams uždedami aukšti muitai ir tuo būdu ligoniams nėra iš to jokios naudos.

Visiems rėmėjams nuoširdžiai dėkojame. Gautos aukos sunaudojamos tiems tikslams, kuriems jos skiriamos aukotojų.

AL Leidykla

THE SCOTTISH LEAGUE FOR EUROPEAN FREEDOM.

The Scottish League for European Freedom was formed in 1944 to carry on the work begun in 1939 of endeavouring to educate public opinion in Eastern and Central European affairs, and especially in warring the civilised world of the tremendous gravity of the Russian menace, which the promoters of the League had clearly seen from the first.

By the Russo-German Pact of August 1939, Russia and Germany definitely decided the immediate start of the war, dividing Europe between them, and for nearly two years Russia gave Germany all the help it could, in the obvious expectation that Germany and Britain would exhaust themselves, when Stalin would destroy the British Commonwealth and own Europe without striking a blow. Hitler disappointed him by attacking Russia in June 1941, but this had the tragic result that the English-speaking world went Russia-mad overnight, completely and blindly pro-Russian. The League did all it could to warn this country, but met with almost no encouragement.

At Teheran, Yalta and Potsdam, Stalin not only got all he asked for, but Roosevelt, instigated by Harry Hopkins, a man with neither background nor foreign experience, poured everything he could think of into the astonished Bolshevik leader's lap, till now, thanks to American politicians and financiers and to British supineness, Stalin bestrides the world and holds it in terror.

Not one single forecast or sta-

tement of the League has ever been falsified by events. Russia's unprovoked attack on peaceful, democratic and prosperous Finland, and the crushing terms imposed by the victor, pointed unmistakably to the continued aim of Russian policy — world conquest. The Finnish Province of Karelia was annexed, giving Russia peaceful commercial ports which she has converted into strongly fortified naval bases. Finland was forced to surrender Petsamo, her northern port, so giving Russia direct access to the North Atlantic in readiness for an attack on Britain, Canada and the United States. Half of Poland was annexed. The annexation of cultured, peaceful and prosperous Estonia, Latvia and Lithuania followed, scores of thousands of their unresisting and inoffensive men, women and children were at once shot or deported to a worse death in Siberia or Arctic Russia. None of those who remained is permitted to live within many miles of the coast and the peaceful but busy ports of the three States have been converted into enormously strong military, naval, air and submarine bases.

But the crowning folly was surely the handling over to Moscow of East Prussia, with its Baltic Coast reaching almost to Luebek, and including the great port of Koenigsberg, now another immensely fortified Russian naval base.

Previously, the Baltic Sea was open to the world, controlled by a number of smaller nations whose interest it was to keep it open and who could not have closed it — Denmark, Sweden, Finland, Estonia, Latvia, Lithuania and Poland; now, however, it is a Russian lake and can be closed at a moment's notice. There is no question at all that an attack can

Wir fertigen an und errichten

Bungalows

in jeder erwuenschter Groesse und koennen es in kuerzester Zeit in jedem Vorort Melbournes aufstellen.

Waende werden nach Wunsch angefertigt — Bretter, Zement-Platten mit Innenwand oder ohne.

Unsere Standart Modelle koennen auf unserem Bauplatz — Ecke Princess und Dundas Strassen, Preston, besichtigt werden. Dortselbst koennen auch Bestellungen ausgefuehrt werden. Naechere Auskunft erhalten Sie durchs Telefon — JJ 2494 oder JJ 2648, Abends — Hawthorn 1321.

LOTOS BUILDING Co.
6, Power Avenue.
HAWTHORN, Vic.

now be made from the Baltic bases which would overwhelm this country before we knew we were attacked. It is from there that the greatest danger to this country will come — not from other parts of Europe. We in vain tried to point this out in 1939 and consistently from that time. It cannot be said we are wise after the event, because we were wise before the event, as any thoughtful person might have been. But, whether it was the only national newspaper possessing courage or prescience or both, The Scotsman was the only single British journal which opened its columns to our attempts at warning. We were refused everywhere else, we were unpopular. And Stalin has reaped his rich harvest: Rumania, Bulgaria, Czecho-Slovakia, Albania, Hungary, Austria, East Germany, with Berlin an island in a Russian sea, surely the most incredibly inept international arrangement ever made! And he has what Russia has wanted for generations and the rest of Europe tried, for its own safety, to prevent, the approach to the Dardanelles, through our helping him to the inestimably important Mouths and Control of the Danube.

While we were busy with our

comparatively parochial matters, Stalin was adding to his Asian possessions, and the rich Chinese Province of Sinkiang is Russian, so is Mongolio, so may others be, while strategic bases of the first importance, such as the Kurile Islands, were freely presented to him by Roosevelt. This last is inexplicable, even seeing Roosevelt's generosity with what did not belong to him, for the Kuriles are within of America's back door.

And now, having built up Russia's power, the civilised world is under the shadow of the Red Terror. There is no peace or security in the world, no possibility of material progress or welfare — nothing but fear. Even if no war comes, is life worth living under these conditions? What is to be done to end them? Can they be ended?

After frantically disarming, we are now frantically arming, and propose to spend thousands of millions in defence measures, taking men and material from productive and constructive work to making weapons for further destruction of life and property. Does any thinking person really believe that, while these preparations are going forward, Russia will be

standing still? Our connivance permitted Russia to seize and transport to Russia the very pick of German scientists and technicians at least as able as American, and to imagine that America has a monopoly, or even a superiority in appalling instruments of destruction, is a dangerous fallacy; it is not true.

The civilised world is now "anti-Communist," but it does not know how to make its anti-Communism effective or even it really is. Actually, it is a name adopted by Russian Imperialism to hoodwink the soft-hearted and soft-headed Westerns, and Russian Imperialism has been the same for at least the last 800 years, and its policy has from the first world conquest. Read its history and you will agree. It does not matter two pins that Russia is Tsarist, Bolshevik, Communist, Socialist (as under the short-lived Kerensky regime), or anyth-

ing else, Russian Imperialism is inherent in every Russian heart.

There are followers of Kerensky with a good deal of American financial support who merely want to sit down in the seats of the mighty in the Kremlin and take the place of the Stalinists, ruling over an undivided U. S. S. R. under another name. There are the Russian Tsarist emigres, romantic, and also with unenlightened American support, who like the French emigres after the French Revolution, expect to go back to the Imperial regime they left, having learned nothing in the meantime. Both these parties insist on "Holy Mother Russia, One and Indivisible", just as Stalin does, and they refuse to consider freedom and independence to any but themselves. The action of these organisations gives much pleasure to the Kremlin as dividing opposition to itself, and very likely the Kremlin has found me-

ans to subscribe largely to the funds which keep them going strong. Societies have been formed for "Friendship with the Russian People," oblivious of the plain fact that the Russian people have no desire for our friendship. How can they? From the age of five, children are taken from the care of their parents, and in school and elsewhere are taught, first and foremost and all the time, that their first duty is to hate ourselves and all outside the Russian Imperium, and that they are completely and utterly, the Herrenvolk. We have not many realists amongst us.

And there is the movement of the oppressed people themselves, which The Scottish League for European Freedom first brought into public notice, and for which it provided, in June 1950, in Edinburgh, the opportunity for its leaders to place their views before the English-speaking peoples. This is the Underground Resistance and Independence Movement in all the non-Russian States of the U. S. S. R. It is surely a simple matter to follow it.

There are 70 million Russians and from 160 to 180 million non-Russians in the U. S. S. R. These last hate Communism, hate Bolshevism, hate Russian Imperialism. In civilisation, culture and belief in true democracy they are far in advance of the Russians. For years they have fought more or less singly, but more recently they have co-ordinated their organisations and fighting never ceases. They fight for their own freedom and sovereign independence, and the frightful massacres by the Russians in reprisal, make no impression on them.

There are these millions ready to be allies of the West in ending for ever the Red Terror. They know the Russian terrain, tac-

G. Steinbergs

IMPORTER, EXPORTER, BOOKSELLER, PUBLISHER

Registered Office
371, Clarendon St.
South Melbourne, S. C. 5
Victoria
Telephone MX 5970

Quality Gift Salon
"Collins Vogue"
8, Midway Arcade,
256, Collins Street, C.1
Telephone Central 3199

Im September erschien

MICHEL - EUROPA - KATALOG 1951/52

Vollständig neue Bearbeitung mit den jetzigen Preiswertungen und zum ersten Mal wieder mit den Abbildungen der Deutschland-Marken 1933-1945. 1100 Seiten. Ln. 44/3

Im November erscheint

MICHEL - UEBERSEE - KATALOG 1951/52

Band I. A — K

(Band 2. L — Z erscheint im Februar 1952)

jeder Band Ln. 48/0

Nach elfjähriger Pause der erste Uebersee-Katalog in voelliger Neubearbeitung.

Der laengst erwartete Band IV der Deutschen Kunstgeschichte
GESCHICHTE der DEUTSCHEN ZEICHNUNG u. GRAPHIK
erscheint soeben

528 S. m. 457 Abbildungen, davon 17 farbig. Ln. £5.5.0

tics, resources and methods in a way no Western can ever know. Would it not be more effective, and even, to take the most sordid view, cheaper, to accept these as allies than uselessly to spend thousands of millions for further destruction? Surely there can only be one answer.

These truly democratic nations, with no imperialist ambitions, all make certain conditions. They must be previously assured, without any reservation whatever, of their complete, free, sovereign independence; they decline to have any pre-conceived federations imposed on them; among themselves they will decide themselves with whom they will federate; they oppose very strongly the dropping by the West of atom or hydrogen or any other bombs on their countries, being certain that their carefully thought-out plans would obviate the necessity for this. They point out that the strength of the Red Army assumed by the West is misleading. A very large proportion of the Army is composed of nationals of the Resisting States, who, if they were assured of the future independence of their countries, would find the means to reach them, and the Red Army would dissolve. So far from promoting a World War, the non-Russian peoples feel that their plan is the only one to prevent the outbreak of war, but that, if war comes, it will be localised and shortened. The Resistance Movements are expert in Russian methods, and they have their own contacts and means of spreading information behind the Iron Curtain, and have military and economic plans all ready for co-operation with the West if the West wishes. But it has to be clearly understood that it is for their own independence they will fight, and they will bro-

oke no Western domination any more than Eastern.

The Resistance Movements, initiated by the peoples themselves and first given publicity by the Scottish League for European Freedom, are rapidly gaining support in Canada and the U. S. A., while the support of the South American Republics is unanimous. More than one European country would follow a strong lead. Especially in Canada and U.S.A. prominent political and other leaders are now openly and strongly advocating support for the non-Russian peoples as the only way of ending the Terror.

There is surely everything in favour of such a course, and it is now gaining political support even in Britain. There is the mere justice to smaller nations "rightly struggling to be free" from the most atrocious tyranny this world has ever known; there is safety and peace to a distracted world; there is the certainty that the enormous natural resources of these non-Russian States will be used for their peaceful development, instead of being used, as at present, solely to build up Russia's military might. For, deprived of these resources, Russia's military might would sink in to insignificance. Incidentally, we, some years ago, published the information that Russia's heavy industry was wholly geared to the production of war equipment; we were denounced for saying so, but it has now come to be recognised as correct even by the British Government. The Scottish League is always sure of its facts before it publishes them.

United Nations, Atlantic Pact, United Europe, European Federation, none of these has had or will have any effect in arresting Moscow's march towards world conquest. The only thing that

will arrest it, destroy it, is the disintegration of any kind of Russian Empire whose ideal and mission are too deeply rooted in every Russian heart to be eradicated by "Agreement" of any kind.

For there is the further alternative suggested by the starry-eyed, an "Agreement" with Soviet Russia, by which Russia and the West can live peacefully side by side. The only comment necessary is that, in all her history, Russia has never observed any agreement, and, if she were to do so now, it would mean suicide, for world conquest for Communism (Russian Imperialism) is the only reason for its existence. And there is not the slightest evidence that anyone in Russia is prepared to revolt against the regime.

The non-Russian nations in the U. S. S. R., whose Underground Resistance and Independence Movements are co-ordinated, are, in alphabetic order — Albania, Armenia, Azarbeijan, Bulgaria, Cossackia, Croatia, Czechia, Estonia, Finnish Karelia, Georgia, Hungary, Ide-Ural, Latvia, Lithuania, North Caucasia, Rumania, Serbia, Siberia, Slovakia, Slovenia, Turkestan, Ukraine, White Ruthenia (Belorussia), numbering in all 160 to 180 million people against Russia's 70 odd million.

Easy English

RADIO PROGRAMME
"FOR NEW AUSTRALIANS"

Broadcast by the Australian Broadcasting Commission.

Saturday, 17th November, 1951.

In this broadcast lesson Mary, John and Paul will teach you how to use the adverb *a g o* and the prepositions *t i l l* and *d u r i n g*.

G. Steinbergs

IMPORTER, EXPORTER, BOOKSELLER, PUBLISHER

Registered Office:

371, Clarendon Street,
South Melbourne, S. C. 5.
Telephone MX 5970

Quality Gift Shop:

8, Midway Arcade,
256, Collins Street, C.1.
Telephone Central 3199

Wir bieten als das beste Weihnachtsgeschenk fuer Freunde, Verwandte und Bekannte in Europa Lebensmittel und Geschenkpakete an. Die Pakete erreichen den Empfaenger innerhalb 3 Wochen.

- 1) A/1 1 Pfund Neskafee, $\frac{1}{2}$ Pfund Pfeffer (schwarz)
1 Pfund Kakao, $1\frac{1}{2}$ Pfund Reis,
 $\frac{3}{4}$ Pfund reines italienisches Olivenoel £2. 9. 6
- 2) AIR/3 $3\frac{1}{2}$ Pfund Kaffee £2.10. 0
- 3) OV/5 Reisedecken, kariert, weiche Wolle, 40 X 50 Zoll £2.16.3
- 4) Strickwolle, "Emu" Botany, in 10 verschiedenen
Farbtoenen, 1 Pfund £2. 4. 6
- 5) Damen Neylon Struempfe, 100% Neylon, Export-
Qualitaet, 1 Paar £-16.11
2 Paare £1.11. 3
- 6) "C" 0,5 kg gebrandt. Kaffee (Dose), 1 kg. Reis,
1 kg Speck, 2 kg Margarine (2 Dosen) £3. 7. 0

Here is a part of the broadcast. When you listen you will see that this is an easy way of learning English.

PAUL: 'Till' Mary? What is 'till'?

MARY: We say 'till' with time, Paul. We say 'from eight o'clock till ten o'clock I was at the pictures.

PAUL: From seven o'clock till eight o'clock last night I learnt English.

JOHN: And I slept till half past nine this morning!

MARY: You work from Monday till Friday every week... I worked for the Red Cross from 1940 till 1945.

PAUL: Now — 'during'? What is that?

JOHN: During the war? ... In that time when there was a war.

MARY: I can say: I worked for the Red Cross from 1940 till 1945; or I can say: I worked for the Red Cross during the war.

JOHN: During 1947 I worked in

Sydney but at the end of the year I went to Adelaide. I worked in Adelaide till May, 1948. Then I came here.

MARY: I worked hard yesterday. During the day I cooked, worked in the garden made cakes and biscuits, went to the shops for vegetables and butter and meat, and then went to the pictures!

JOHN: And women call that work! Really!

PAUL: Never mind. Poor Mary works very hard with my English! Now — please — what is 'ago'? A long time ago?

MARY: A long time ago — that is 'a long time past! A long time ago — when I was a baby — I lived in Western Australia. I was only two years old when we went from Perth to Adelaide.

PAUL: I see... three years ago I was in Europe.

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that

it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to:

The Commonwealth Officer of
Education,
Box 3879, G. P. O.
SYDNEY, N. S. W.

You may also obtain information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from this address.

If you listen to a Metropolitan Station you will hear this broadcast every Saturday at 12.45 p. m. — 1 p. m. Country Stations (and Perth) broadcast the programme at 7 a. m. — 7.15 a. m. There is a similar programme every Sunday at 7.45 a. m. — 8.15 a. m. (South Australian Stations at 7.15 a. m. — 7.45 a. m.)

The Radio Booklets are free and contain the Broadcast Programmes in the form of English Lessons.

EXPLANATION — PAAIŠKINIMAS

Till — iki (kurio laiko) kas atsitiko, vyko. Iki lapkričio 10 d.; iki pietų; iki ateinančių metų.

Ag o — prieš (kiek laiko) kas atsitiko. Prieš trejis metus aš dar buvau Europoje.

During — laike (kiek laiko). Laike trijų metų...; laike pietų.

"TREM TIS"

vienintelis savaitinis laikraštis leidžiamas Vokietijoje. Red. S. Miglinas. Kaina Australijoje 5 šil. mėnesiui. Galima užsakyti per AL Leidyklą.

"ALTORIŲ ŠEŠĖLIUS"

Putino romaną, kurį išleido Vokietijoje "Tremties" leidykla, galima užsisakyti per AL leidyklą. Kaina £2 su pašto išlaidomis. Platinimui šio romano leidykla nenumato gauti.

AL Leidykla

mažiesiems

Redaguoja Teta Rūta

LAPES PASAKA

V. PIETARIS

(Tąsa)

LAPĖS VESTUVĖS

Šilta pavasario saulutė jau smagiai kaitino, kaitino ir lapės kuprą. Saulutė budino visą prigimimą džiaugsmui, linksmybei. Aplinkui paukščiai poromis lizdus krovė. Voverės — ir tos ieškojo lizdai naujos uoksvos, poromis bėgiodamos...

Priėdusi gaigalo lapė susimąstė. Pradėjo ją imti laukstumas...

— Visi poromis! — sielojosi ji. — Tiktai aš, vargšė, vienai viena, tartum kokia netikėlė, niekam neverta! Paiki zuikiai — ir tie poromis! Nėra pasaulyje teisybės.

— O kaip būtų gera poroje būti! — mąstė toliau lapė. — Ir zuikį greičiau pagautume ir paukštį... Turėtume savo olą, augintume mažus vaikelius, pamamą senatvei.

Ir vis graudžios, liūdnos mintys kilo viena po kitos lapės galvoje. Ji labai susimąstė, o, gal būt, kad užmigo papietavusi. Tokiais atvejais, ak, ir žmogus mielai užsnūsta. Gana to, kad ji netikėtai išgirdo netoli savęs kažin ką becinantį. Žiūri, gi velkasi barsukas, kepersuoja.

— Kur taip skubi, kaimyne? — užkalbino lapė.

— Ugi skubinu pas pačią į olą. Matai, pavasaris — darbo daug. Reikia viską valyti, viską taisyti, o ir maisto reikia... Pati oloje triūsia, o aš, kaip matai, nešu pagaminęs maistą.

— Gera tau poroje! — laukščiai atsiduso lapė.

— O kas kaltas, kad tu ne poroje? — atvertė barsukas. — Amžinai zuji po girią, po kaimus... Ne sykį jau pro tavo migį mačiau prabėgant puikų lapiną. Kailis jo tik blizga, tik žėri. Tikras varis. Uodega į galą storesnė, kaip buožė, puiki. Eina tas lapinas, ne, neina, tiktai plaukia žeme!... Aš tyčia paklausiau, ar jis vedęs, ar ne...

— Na, ir ką? — aistringai paklausė lapė.

— Jaunikis esąs. Mergos ieškąs!

— Pirški mane! — prašė lapė. — Aš jau tavęs nepamiršiu. Kaimynystėje, žinai...

— Su mielu noru! — sutiko barsukas.

Barsukas, jausdamas per ilgai sutrukęs su lapė, paskubiu nukepersavo namo, nelaukdamas nė lapės pažadų galo.

O lapė jau buvo besirengianti duoti barsukui rankpinigių vabalą, bet paskui sugalvojo: jeigu jį saisi apsiima dovanai, tai kam dar savo gerą be reikalo kišti?

Barsukas, tiesa, pasirodė esąs neskubus piršlys, bet užtat ištikimas. Visą savaitę jisai rengėsi keliauti pas lapiną, prisirengęs dar savaitę ėjo — ir nuėjo, ir įpiršo lapę. O kai įpiršo, tai dar nespėjo nė namo pareiti, kaip jau lapino ir užsakai išėjo, ir sukviesti svečiai susirinko:

Atvažiavo meška
Su alučio bačka,
Laputei vargdienėli
Svotbelės rengti.
Garnys kankliavo,
Žąsins trimitavo,
O vilkelis vargdienėlis
Vedė ožką šokti.
— Jei iš geros valios,
Aš su tavim šoksiu,
Jei iš piktos valios
Tave sudraskysiu...

"Svotėti" laputės vestuves barsukas pakvietė pas save į olą. Ir užėgi, davė tenai laputės svečiai per ištisą naktį. O kad svečiams smagiai ir erdviau būtų, barsukas, kaip meilus šeimininkas, ir pats iš olos išsikraustė ir savo šeimą nakčiai išvedė į seną, ne kam vertą olą.

— Tegu laputė nors pirmą dieną gražiai praleidžia, — kalbėjo jis į savo pačią.

Rytojaus dieną, svečiams išsikrausčius, barsukas, davęs pramigti laputei, atėjo jos pasveikinti.

— Labas rytas, lapute! — prakalbino savo viešnią, ikišęs galvą į olą. — Kaip miegojai? Ar smagi mano olą?

— Ana! Klausykite! Jojo ola! — suriko lapė. — Traukis šalin, jeigu nori sveikas likti! Nelandžioki..

— Ko pyksti ant manęs, viešnele? — buvo betariąs barsukas.

— Kaip nepykti? — atkirto lapė. — Lendi į mano olą...

— Į tavo olą? — nusistebėjęs paklausė barsukas. — Ugi kada tu ją kasei? — pridėjo truputį atsipeikėjęs.

— Nebūtų ji mano, tai aš joje negyvenčiau, — atkirto lapė, nemeiliai šyptelėjusi. — Bet ką dar čion kalbėti su tavim: nuobodu. Traukis šalin, kol gyvas ir sveikas... O nepasitrauksi, tai nerūstauk ant manęs...

Barsukas ištraukė galvą iš olos ir metė akimis, ar neras, kam galėtų pasiskųsti skriaudą, kurią jam padarė lapė. Tačiau aplinkui nieko nebuvo. Atsiduso barsukas, apsisivėrkė ir nutursino pas savo šeimą, paliktą senoje oloje.

(Atkelta iš 4 psl.)

tur Lietuvoje. Dabar likę Lietuvoje vad. vokiečiai eina drauge su lietuviais, jau puikiai kalba lietuviškai ir veik niekuo neišsiskiria nuo tikrųjų lietuvių. Žodžiu, pačios gyvenimo aplinkybės įvykdė tikrąją kadaise nuo lietuvių tautos kamieno atitolusių atžalų atlietuvėjimo procesą.

(Bus daugiau)

Australijos Lietuviu Bendruomene

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Pasirėmę ALB Krašto Santvarkos Statuto §§ 24 ir 28, pranešame ALB Apylinkių pirmininkams, seniūnijų seniūnams ir apylinkių išrinktiems įgaliotiniams, kad jie yra kviečiami į ALB Tarybos paprastąją sesiją, kuri šaukiama 1951 m. gruodžio mėn. 29-30 dienomis Melbourne.

Šis kvietimas atstoja asmeninį kvietimą, kadangi dar ne visos ALB apylinkės prisiuntė išrinktųjų į ALB Tarybą įgaliotinių sąrašus.

Smulkesnės informacijos bus

suteiktos per ALB Apylinkių Valdybas ir Seniūnijų seniūnus.

Sklandesniam sesijos darbui, prašomė visus, kas turi konkrečių sumanymų, projektų, pageidavimų prisiūsti ALB Krašto Valdybai, kuri juos sugrupavusi galėtų pateikti ALB Tarybos sesijos metu svarstymui.

Pagrindas: ALB Krašto Valdybos prot. Nr. 19, § 4.

J. Vaičaitis

ALB Krašto V-bos Pirmininkas

A. Ustjanauskas

ALB Krašto V-bos Sekretorius

ALB KRAŠTO VALDYBOS "MŪSŲ PASTOGĖS" REIKALU PRANEŠIMAS

Padarius visus reikiamus žygius ir negalint įvykdyti suvažiavimo nutarimo perimti "Mūsų Pastogę" savo žinion, laikraštį nebelaikyti A. L. B-nės organu, bet p. A. Baužės privačia nuosavybe ir už jį jokios atsakomybės nenešti.

Pilnas "Mūsų Pastogės" reikalų pranešimas bus padarytas A. L. B. Tarybos suvažiavime, įvyksiančiame š. m. gruodžio mėn. 29-30 dienomis Melbourne.

J. Vaičaitis

ALB Krašto V-bos Pirmininkas

A. Ustjanauskas

ALB Krašto V-bos Sekretorius
Išsiūsta: "Mūsų Pastogei" ir "Australijos Lietuviai"

PRANEŠIMAS

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba ruošia albumą lietuvių kūrinių ir gyvenimą Adelaidėje bei visoje Pietų Australijoje pavaizduoti

Prašome visų tautiečių, kurie turi atitinkamų foto nuotraukų bei laikraščių iškarpy, pasiūsti Valdybai adresu: Box 1296L, G. P. O. Adelaide, pridėdant prie nuotraukų atitinkamą paaiškinimą.

Taip pat, kol Valdyba neturi nuosavos pastovios buveinės, visi tautiečiai turintieji reikalų į Val-

dybą ar jos pavienius narius ir negalį kitaip susisiekti, yra prašomi rašyti aukščiau paminėtu adresu.

ALB Adelaidės Apyl. Valdyba

P A D Ė K A

Buvusiam ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos sekretoriui ir pirmininkui p. J. V i z b a r u i, įvertindami jo darbą ir pinigines aukas ir padovanojimą tautinės vėliavos visuomenės labui, reiškiamo padėką.

ALB Adelaidės Apyl. Valdyba

T A U T I E Č I A I,

Visi esame kariai už Lietuvos laisvę, tik ne viename fronte. Sunku mums ir įsivaizduoti, kiek gyvybių ir kraujo aukų sudeka mūsų broliai, budėdami ar stodami į atvirą kovą su mūsų priešais; bet ir mūsų ilgasis tremties kelias paženklintas aukom: mūsų moralinė — dvasinė arba sunkaus gyvenimo kovoj yra palaužtų ligos ar staigios mirties.

Neseniai mes čia pradėjome kurtis — vos prieš ketvertą metų, neskaitant saujelės mūsų senųjų imigrantų; o ir ši kietoji Australijos žemė jau daug priglaudė šaltam kape, jau gerokai praėti no kovos gretas, ypač iš senesniųjų mūsų tautos veteranų.

Jei garbingi kovos draugai ir mūsų lauke stengiasi nepalikti ir nepamiršt žuvusiųjų, tai būtų nedovanotinas apsileidimas ir nusi-

žengimas prieš lietuviškas ir krikščioniškas tradicijas, jei mes šiame beveik normaliam gyvenime pamirštume savo mirusius brolius su kuriais vienu likimu dalijomės ir žadėjome niekur nepamiršti, o jei tektų mirti, tai bent jų palaikus sugrąžinti į tėvynės kapus.

Juk tikime — ateis diena, kad grįšime į savo tėvynę. Jei kartu ir negalėsime pasiimti mirusiųjų, tai parveškim bent tiksliai žinias mirusiųjų broliams, sesėms ar giminėms. Ir būtų mums didelė gėda, jei ir tuo nesirūpintume.

Todėl ALB Krašto Valdyba dar kartą nuoširdžiai prašo ALB apylinkių valdybas, seniūnus, lietuvius kunigus ir mirusių artimuosius bei gimines, kuo skubiausiai suteikti šias žinias apie mirusius mūsų tautiečius:

Pavardė, vardas, tėvo vardas, gimimo data ir vieta, tautybė, tikyba, šeimos padėtis, kada atvyko į Australiją. Paskui: mirties data, priežastis: liga, jei žinoma kokioje, ar nelaimingas įvykis — kokioje tai buvo aplinkybėse, kur ir kaip palaidotas, tikslus kapo vietos nusakymas; jei galima — pridėti ir kapo foto nuotrauką; ar kas rūpinasi kapo tvarkymu ir kas rūpinasi.

Gera būtų, kad tų žinių tikrumą patvirtintų savo parašu giminės arba artimieji draugai.

Pirmiausia prašoma tuoj surinkti žinias apie seniau mirusiuosius, o paskui kiekvienu mirties atveju neatidėliojant tuojau pranešti ALB Krašto Valdybai.

Tikimės, kad šis priminimas atkreips reikiamą dėmesį Apylinkių valdybų seniūnijų ir gerb. lietuvių kunigų ir kad mūsų mirusiųjų knyga bus taip pat tarsi vienas akmuo mūsų iškovotos laisvės paminkle.

J. Vaičaitis

ALB Krašto V-bos Pirmininkas

Kun. P. Butkus

ALB Krašto V-bos Soc. Reik.

Įgaliotinis

**DIDELĖ KATALIKŲ PROCE-
SIJA**

Spalio 28 dieną Adelaidėje Šv. P. Marijos garbei įvyko didelė procesija, kurioje iš viso dalyvavo apie 20.000 žmonių. Šalia australų katalikų procesijoje dalyvavo daugelio tautybių grupės, jų tarpe ir apie 400 lietuvių su savo tautine vėliava ir Šv. Kazimiero paveikslu, kurį piešė dail. Ant. Rūkštelė. Lietuviai eidami giedojo "Marija, Marija..." Vėliau, transliuojant per radiją, mūsų giesmė ypatingai gražiai skambėjo.

Dalyvis

**PASIKEITIMAS ALB ADE-
LAIDĖS APYLINKĖS VAL-
DYBOJE**

Per š. m. spalio 21 d. visuotiną susirinkimą sudarytoji naujo sąstato ALB Adelaidės Apyl. Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. J. Lapšys, vice-pirm. V. Janulis, sek. V. Morkys kult. reik. vad. G. Straukienė ir išd. C. Petrikas.

Naujoji valdyba pirmuoju ir svarbiausiu uždaviniu pasistatė surinkti solidarumo įnašą už 1951 metus.

"VIRŠININKAI" ADELAIDĖJ

Lapkričio 3 ir 10 dienomis Adelaidės Lietuvių Teatras-Studija davė lietuviškai visuomenei pirmą savo spektaklį, Dr. Vinco Kudirkos scenai pritaiktą satyrą "Viršininkus.", rež. J. Gučiaus.

Platesnė recenzija tilps sekančiame AL numeryje, čia tik pažymėtina, kad mūsų Teatras-Studija su kaupu pateisino visas į jį dėtas visuomenės viltis.

**HOBARTE STEIGIAMAS LIE-
TUVIŠKOS SPAUDOS KIOS-
KAS**

Hobarte (Tasm.) taip pat steigiamas lietuviškos spaudos kioskas. Jo vedėju sutiko būti Laurynas Zozas Lot 132, Sixth ave. Springfield, Moonah. Netrukus kioske bus galima gauti visus mūsų ir kitų leidyklų leidinius, kuriuos gauname Australijoje.

**LIETUVIŠKA DAINA PER
RADIJĄ**

Adelaidės lietuvių dvigubas mišrių balsų kvartetas, vad. muz. J. Zdanavičiaus, talkininkaujant solistei E. Rūkštelienei, š. m. spa-

lio 28 d. dainavo per Adelaidės valdinį (5AN) radijofoną "Music of tradition" audicijoje lietuviškas liaudies dainas. Akomponavo pianistė Jessica Dix (j)

ŽUVO LIETUVIS

Š. m. spalio 27 dieną Loxtone, (S. A.) važiuodamas motociklu užsimušė lietuvis Antanas Žiukas. Palaidotas spalio 29 d. Loxtono kapinėse.

Velionis buvo kilęs iš Utenos apskrities. Apie tai pranešama draugams ir pažįstamiems.

Tebūnie lengva jam Australijos žemė! J. Krasauskas

**SYDNEJAUS LIETUVIAI
SKAUTAI IŠKILAUJA**

Spalio 20 d. "Šarūno" draugovė surengė dviejų dienų iškilą į Australijos "bušą", Maldowo kaime, apie 60 mylių nuo Sydnejaus. Iškiloje, dėl sąlygų sunkumo (papalinių trūkumas), dalyvavo tik vyresnieji skautai.

Mūsų broliai su šypsena 10 val. ryto traukiniu išvyko iš Sydnejaus į mieląją gamtą. Už dviejų valandų linksmos lietuviškos dainos veržėsi iš mūsų brolių krūtinų Maldowo apylinkėse.

Vieta tikrai graži. Aplinkui uolėti kalnai, išsišakoję medžiai su krūmais, žolės, siekiančios iki kelių. Kalnų papėdėje srauniai tekąs upelis, kurio vanduo skaidriai, nesinori net į jį šokti maudytis, nes gaila sudrumsti taip gražiai atsispindinčius kalnų vaizdus. Bet saulė mūsų jaunimą nugalėjo ir visus privertė atsigaivinti tuo skaidriu vandeniu, koks ne visur kalnuose užtinkamas.

Bet kaip bebūtų buvę gražu, vis tiek mūsų gimtinės kalvutės, mūsų srauniai tekąs Nemunas, Neris ir Dubysa, samanota bakužė mums daug brangiau. Bet, deja, savo jausmus tegalima išreikšti tik pašnekesiuose ir dainose, kam ir buvo skirta pirmosios dienos didesnioji dalis.

Antrą iškilavimo dieną (sekmadienį) atvažiavo aplankyti iškilaujancius brolius mūsų sesės, vadovaujamos vyr. skiltn. O. Burokaitės, "Šatrijos Raganos" draugovės draugininkės.

Dvi dienos praėjo kaip dvi valandos. Programą šiai iškilai paruošė ir vadovavo, pirmą dieną,

skiltn. J. Bliokas, "Šarūno" d-vės draugininkas su paskiltn. A. Bučinsku — adj. Pirmą dieną buvo praveisti keli žaidimai ir pasikalbėjimas prie laužo apie Lietuvos istoriją ir geografiją. Antrosios dienos programą paruošė pastktn. A. Plūkas, kuri susidėjo iš žaidimų ir laužo.

Kai mūsų skautams 7 val. vak. reikėjo palikti liepsnojantį laužą ir eiti į geležinkelio stotį, visi gražiai nudegę, su skrendančia iš krūtinų lietuviška daina, su šypsena veide grįžo atgal į Sydnejų ir paspaudė kaires išsiskirstė, skubėdami namų link įvairių priemiesčių kryptimis.

Reikia pasidžiaugti mūsų jaunimų tikru skautišku užsigrūdiniu, nes kalnuose teko ir susibraizyti kūną iki kraujo ir miegoti kietoje lovoje, bet nė vienas neleido šypsenai pradingti iš jų veidų visos iškilos metu.

Dabar orui atšilus yra numatyta visa eilė iškilų.

Alg. Bu-kas

**"TĖVŲ KELIUI" TRETIEJI
METAI**

Katalikų leidžiamas Venezueloje žurnalas "Tėvų Kelias" rugpjūčio mėnesį įžengė į trečiuosius metus. Ta proga žurnalas išėjo 48 pusl. dydžio, turiningas ir gražiai išleistas.

"Tėvų Kelio" leidėjas ir redaktorius yra kun. K. A. Sabaliauskas.

"Tėvų Keliui" linkime šios kuklios sukakties proga ir toliau vesti mūsų brolius tiesiausiu keliu į Tėvų Žemę.

P A D Ė K A

Visiems tautiečiams, lankiusiems mane sergantį ligoninėje, — širdingai dėkoju. V. Biveinis
Canberra, 1951 m. spalio 29 d.

**Netrukus pradės dirbti lietuvių
STALIŲ DIRBTUVĖ**

Visi statybos ir dailinės darbai bus atliekami pagal europietiškus standartus. Anksčiau užsakysi — anksčiau pasinaudosi!

Užsakymus priima: J. Langevičius, 3 Talbot Rd., Croydon Park, A. Šliužas, 78 Hill St., North Adelaide.

Redaguoja V. ČEPLIAUSKAS

ATSISVEIKINTA SU SPOR- TININKU IGNATAVIČIUM

Lapkričio 4 d. p-nų Krasauskų ir B. Regio bute įvyko atsisveikinimo pobūvis išvykstančiam iš Adelaidės į Melbourną vienam iš geriausių krepšininkų Alg. Ignatavičiui pagerbti. Pasakyta keletas atsisveikinimo kalbų ir įteikta išvykstančiajam graži sportininkų dovanėlė. Su gailėsčiu atsisveikino Adelaidės krepšininkai savo kolegą Ignatavičių, linkėdami jam ir Melbournne nenuleisti rankų, bet sekmingai ginti lietuviškas spalvas. Dalyvis

— Kanados Sporto Klubas Vytis š. m. spalio 27 ir 28 d. Toronto mieste organizavo Amerikos ir Kanados lietuvių sporto šventę. Apie šventės pasisėkimą ir pa-

siektus laimėjimus smulkesnių žinių dar negauta.

— Žymus mūsų šachmatininkas P. Vaitonis Kanados šachmatų pirmenybėse jau laimėjo kelias partijas. Ta proga Kanados sporto spauda apie Vaitonį daug rašo. Palauksime galutinų vaisių.

— Mūsų tautietis Alfonsas Gudaitis, būdamas Belgijoje, Liege, kaip ledo rutulio vartininkas laimėjo pirmą vietą ir aukso medalį. Dabar, jam atvykus į Kanadą, pakviestas Sudbury miesto komandos taip pat ledo rutulio vartininku.

Komanda yra ledo rutulio pasaulio čempionas.

— Futbolininkas A. Smolskis Kanadoje laike futbolo rungtynių nusilaužė ranką.

SUNKI PADĖTIS ANGLIJOJE

Naujoji Anglijos vyriausybė turi skubiai imtis drastiškų priemonių gelbėti Anglijos ūkį nuo visiškos katastrofos.

Vyriausybė paiformavo parlamentą, kad ryšy su vis blogėjančia ūkio padėtimi, ji numato skubiai įvykdyti eilę suvaržymų. Cukraus, sviesto ir bekono normos bus dar sumažintos, būtent: sviesto ir bekono iki 3 uncijų per savaitę (1 svaras = 16 uncijų) ir cukraus iki 2,5 svaro per mėnesį.

Apskritai, maisto importas iš užsienio turi būti sumažintas už 160 mil. svarų. Taip pat sumažinamas importas medžio, stiklo, binių, avalynės, popieriaus ir odos gaminių, vaistų ir visos eilės kitų gaminių.

Britanijos prekybos deficitą su

Europos kraštais vien tik per pastutį metų ketvirtį siekia £183 mil. gi dolerių deficitą per tą patį laiką siekia 638 mil.

Krizės priežastis, kaip oficialiai pareiškama — permenka produkcija, ypač anglies, plieno pramonėje ir transporte. Padėtį dar labiau sunkina £4700 milijonų ginklavimosi programa.

SUEZE NERAMU

Į Suezio kanalo zoną plaukia ne nutrūkstama srovė Britų kariuomenės. Visoje kanalo zonoje vykdomi kariški įtvirtinimai. Šen ten prasidėjo Egipto partizanų užpildinėjimai, tačiau platesnių karo veiksmų nėra.

JAV atsakingi pareigūnai pareiškė, kad Britanija turi visišką JAV-bių paramą jos pastangose

išlaikyti Suezio kanalo kontrolę savo žinioje.

TRUMPOS ŽINIOS

— Ateinančių metų sausio mėnesį įvyks Britų imperijos tautų vyriausybių atstovų konferencija, kuri svarstys ūkio problemas.

— Prancūzijos Prezidentas M. Auriol, atidarydamas šeštąją Jungtinių Tautų sesiją lapkričio 6 dieną pareiškė, kad būtų pageidaujama, jog keturi didžiųjų valstybių vadai — JAV, Rusijos, Britanijos ir Prancūzijos — susitiktų ir aptartų priemones dabartiniam netikrumui pašalinti.

JAV-bėse šios prezidento sugestijos sutiktos abejingai, nes manoma, kad konferencija su Stalinu būtų tik nereikalingas laiko eikvojimas.

— Japonijos 75.000 vyrų policijos rezervas apmokomas vartoti visų rūšių ginklus, kaip ir kariuomenė.

— Sovietai įteikė protesto notą Turkijai dėl jos prisidėjimo prie Vakarų tautų gynybos bloko. Turkija kaltinama leidžianti sąjungininkams steigti oro laivyno bazes savoje teritorijoje ir perleidžianti uostus sąjungininkų karo laivynui. Visa tai esą, nukreipta prieš Sovietų Sąjungą.

— Anglijos parlamento rinkimus laimėjo konservatoriai 18 atstovų dauguma. Naujuoju ministru pirmininku ir karo ministru yra W. Churchill, užs. reikalų ministru A. Eden — vis tai jau gerai žinomi asmens.

— JAV-bių vyriausybė davė įsakymą tuoj pat siųsti sunkiuosius ginklus Jugoslavijai. Iki šiol buvo siunčiami tik lengvieji ginklai.

SCHULTZ & RITENIS

Trading Co.
Registriertes Unternehmen in
Victoria

bietet Ihnen an:
Holzmaterialie (hardwood scantlings) und Holz in jeder Menge. Lieferung garantiert in kuerzester Zeit. Bestellungen werden angenommen — 6, Power ave., Hawthorn, Vic. Naechere Auskunft durchs Telefon MX 5970, morgens und abends Hawthorn
1321

TRIPLE FREE SERVICE

TRIGUBAS NEMOKAMAS APTARNAVIMAS

pravažiavus 250 — 1000 — 2000 mylių

kartu su

šešių mėnesių arba 5.000 mylių garantija.

Aplankykite ir išsirinkite Jūsų mėgiamiausią mašiną tarp didžiausio kiekio Britų bei kontinento motociklų, kurie išdėstyti mūsų įmonės patalpoje. Pirkite ir važiuokite, žinodami, kad Jūsų įsigytas motociklas bus ilgiausiai ir sąžiningiausiai nemokamai aptarnaujamas tik firmos

W. FRANK JOHNS

Liberty Motors

35—39 Paynham Rd., St. Peters

3 London St., Pt. Lincoln

Mes atstovaujame Ariel, A. J. S., B. S. A., B. M. W., Velocette,

Triumph, Matchless, Royal Enfield, Moto Guzzi ir visus populiarius lengvo tipo dviejų taktų motociklus.

Šiame steite mes atstovaujame žinomus austrų dviejų cilinderių

motociklus

P U C H

Telefonu F 6859 užsakykite laiką vakariniam demonstravimui.

"PIRKITE TEN, KUR GERIAUSIAI APTARNAUJAMA"

S K E L B I M A S

Adelaidės Lietuvių "Vyties" Sporto Klubas maloniai kviečia visus tautiečius atsilankyti į 1951 m. lapkričio mėn. 16 d. 8 (20) v. v. Osborne salėje (Gouger Street) rengiamą

ŠOKIŲ VAKARĄ-BALIŲ

Šokių metu veiks turtingas bufetas.

ALSK VYTIS VALDYBA

ALGIS MALINAUSKAS, kilęs iš Kupiškio valsč. ir kiti kupiškėnai yra paieškomi Canadoje gyvenančio asmens.

Jie patys ar žiną jų adresus yra labai prašomi atsiliepti AL redakcijai.

Prašomas atsiliepti

JURGIS BULATOVAS

arba žiną apie jį prašomi pranešti Jonui Frankui, 30 Barnett St., Yarraville, Melbourne, Vic.

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ — PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokiariopa informacija. — Kalbinė pagalba įstaigose. — Tarpininkavimas perkant ar parduodant nuosavybę

Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2—5 val. p. p. ir šeštadieniais 10—1 val. —

706 Manchester Unity Building

185 Elizabeth St.

Sydney

Tel.: M4878

Kasdien 6—8 val. vak. —

10 Peel St.,

Kirribilli,

Sydney.

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O., Sydney

V E D Y B O S ...

Esu lietuvis 30 m. amž., turiu nuosavą namą, vedybų tikslu noriu susirašinėti su lietuvaite ar našle. Nesusitarus atlyginsiu visas išlaidas. Rašyti: P. Algis, šio laikraščio adresu.

NAMUS

AR ŽEMĖS SKLYPĄ
geriausia pirkti tarpininkaujant

WESTERN & COCKS

Nekilnojamojų turtų pardavimo agentams. Sąžiningas patarnavimas. Sutvarkomi visi pirkimo ir paskolos gavimo dokumentai.

Adresas:

Savings Bank Buildings
(8-tas aukštas)Kings William St. Adelaide
Tel. C 3942, priv. X4461 ir

LF 3350

1952 metams padidintas AL su kalendorium kainuoja metams £2.10.0, pusei metų £1.11.0, 3 mėn. 19 šil. ; II psm. £1.6.0, II-IV ketvirčiams po 14 šil.

AUSTRALIJOS LIETUVIS

redaguojamas Redakcinės Kolegijos. Ats. redaktorius Jurgis Glušauskas. LEIDĖJAS — Australijos Lietuvio Leidykla. Raštus Redakcija taisy ir trumpina savo nuožiūra. Honorarai mokami tik iš anksto susitarus. PRENUMERATA: metams 28 šil., pusei metų 14 šil., 3 mėn. 8 šil. Užsienin kaina ta pati. Atskiras numeris 1/6. SKELBIMAI: 2 pensai už žodį. Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

Adresas:

AUSTRALIJOS LIETUVIS35 Cator St. Hindmarsh,
ADELAIDE, S. A.

The Australian Lithuanian, the Lithuanian fortnightly. Authored Jurgis Glušauskas.

Printed by Australijos Lietuvis Publ. Co., 35 Cator St. Hindmarsh, S. A.